

[Justitsministeren.]

beskytte de lovlydige borgere mod dem, der har ment at burde sætte sig ud over de regler, som lovgivningsmagten har opstillet; dette forhold må man ikke overse, når man rejser kritik mod politiet og mod de regler, som politiet er sat til at administrere.

Anholdelse af en person, som er mistænkt for en forbrydelse, kan efter retsplejeloven ske efter retskendelse, men det må være klart, at den beskyttelse, som lovgivningen vil give og bør give den lovlydige borger, ikke kan være effektiv, medmindre der er beføjelse for politiet til i visse situationer at foretage anholdelse uden på forhånd at indhente en retskendelse, en kendelse, der i øvrigt ifølge sagens natur ofte må afsiges på et ret foreløbigt grundlag. Derfor har politiet her i landet som i andre lande beføjelse til at anholde mistænkte, når nærmere i loven angivne betingelser er til stede. Det er en selvfølge, at politiet skal rette sig efter de forskrifter, der er givet med hensyn til foretagelse af anholdelser; og der har da heller ikke hidtil for justitsministeriet foreligget noget om, at disse regler ikke følges. Politiets arbejde i straffesager foregår i meget nøje kontakt med og under kontrol af domstolene, og netop gennem domstolenes kontrol er hensynet til retssikkerheden med reglernes overholdelse tilgodeset.

Nu er retsplejelovens regler, som spørgeren bemærkede, på mange områder af ældre dato, og det kan diskuteres, om f. eks. de gældende regler om, i hvilket omfang politiet kan foretage anholdelse uden forudgående retskendelse, er de rigtige. Men netop reglerne om anholdelse er genstand for overvejelse i det udvalg, som justitsministeriet har nedsat til at gennemgå bl. a. retsplejelovens regler om sagers oplysning, og udvalget vil naturligvis til brug for sit arbejde foretage en undersøgelse af, hvorledes de gældende regler virker. Jeg har anmodet udvalget om at fremskynde sit arbejde netop med dette spørgsmål.

Nordqvist: Jeg takker ministeren for svaret, og jeg håber da i hvert fald, at ministeren og jeg er enige om, at loven skal holdes.

Nu siger ministeren i sit svar, at politiet er til for at beskytte borgerne, og det er da rigtigt. Men domstolene er også til for at beskytte borgerne; de er bl. a. til for at beskytte borgerne mod vilkårlige anholdelser fra politiets side. Når ministeren siger, at der står i retsplejeloven, at man i visse tilfælde skal indhente en retskendelse, så er det ikke helt rigtigt, for det er nemlig hovedreglen, at man skal indhente denne retskendelse, og det vil sige, at de tilfælde, hvor man ikke gør det, er undtagelserne, der så vidt muligt skal begrænses.

Jeg glæder mig over, at ministeren allerede har meddelt det lille udvalg, der er nedsat, at vi gerne ser, at arbejdet i kommissionen fremskyndes; det skulle jo nødigt gå her som med den kommission, jeg omtalte i går, for den havde altså været 5 år om at gøre sig færdig. Under alle omstændigheder vil jeg gerne henstille til ministeren, at han drager omsorg for, at retsplejelovens bestemmelser overholdes, indtil kommissionen er færdig. Jeg mener, det er helt uholdbart, at vi med få ugers mellemrum skal kunne læse i pressen, at der er visse dommere, visse politimyndigheder, der tager retsplejelovens bestemmelser alt for let. Tilliden til domstolene skal domstolene ikke selv være med til at undergrave.

Justitsministeren (Thestrup): Jeg må dog sige, at det er ikke mig bekendt, at der sker nogen overtrædelse af de i retsplejeloven værende regler om anholdelse og om ransagning. Der er jo mulighed for at foretage anholdelse, uden at det forudgående er bestemt af domstolen, og det er en ret vid mulighed, der er efter retsplejeloven. Det er altså den, der er blevet benyttet i de tilfælde, der har været omtalt her. Men jeg har netop til hensigt snarest muligt at få foretaget en gennemgang af de gældende regler for at se, om vi kan opstille regler;